

Socialdepartementet

Läkemedelsverket
Box 26
751 03 Uppsala

Uppdrag om fortsatt aktörsgemensam samverkan och övning för att stärka öppenvårdsapotekens beredskap

Regeringens beslut

Regeringen ger Läkemedelsverket i uppdrag att fortsatt ansvara för en strukturerad aktörsgemensam samverkan och övningsverksamhet i syfte att stärka öppenvårdsapotekens beredskap. Den aktörsgemensamma samverkan och övningsverksamheten ska ha fokus på sådana situationer där möjligheterna för öppenvårdsapoteken att lämna ut läkemedel och andra förordnade varor kan påverkas såväl i vardag och vid fredstida kriser som vid höjd beredskap och då ytterst krig.

Läkemedelsverket ska tillsammans med berörda aktörer fortsatt verka för kunskapshöjning hos de deltagande aktörerna, men också ta fram konkreta förslag på åtgärder som behövs för att öka robustheten och förmågan till alternativ drift inom och i samspel mellan respektive aktörers verksamheter. Uppdraget innefattar att under 2026 genomföra en särskild övning fokuserad på förskrivning, dispenserering och utlämnande av s.k. dosdispenserade läkemedel.

Läkemedelsverket ska när uppdraget utförs ha en nära dialog med representanter för regioner och andra förskrivande vårdverksamheter för både människa och djur, representanter för öppenvårdsapotek inklusive s.k. dosapotek, representanter för partihandel, E-hälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Jordbruksverket och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, Utredningen om säkrare tillgång till läkemedel (S 2025:07) samt andra berörda aktörer på området.

Läkemedelsverket ska senast den 15 februari 2027 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Läkemedelsverket ska senast den 15 februari 2028 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Ärendet

Regeringen bedömer att förmågan inom det civila försvaret behöver fortsatt stärkas och takten i utvecklingen öka. Såväl inför som vid höjd beredskap är det viktigt att ha förmågan att säkerställa tillgång till nödvändiga varor och tjänster. Det bidrar till att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna. Regeringen delar Försvarsberedningens uppfattning att en krigssituation kommer att ställa krav på försörjning av läkemedel och andra sjukvårdsprodukter som behöver anpassas utifrån det rådande läget (prop. 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030).

Regeringen gav i mars 2024 Läkemedelsverket i uppdrag (S2022/03175, S2024/00544) att genomföra en strukturerad aktörsgemensam samverkan och övningsverksamhet i syfte att stärka öppenvårdsapotekens beredskap. Läkemedelsverket delredovisade uppdraget i november 2024 och konstaterade att den aktörsgemensamma samverkan och övningsverksamheten inom uppdragets ramar fyller en viktig funktion och möter ett reellt behov. Läkemedelsverket bedömer att denna funktion och detta behov kommer att finnas kvar även efter uppdragets slut samt att fortsatt finansiering kommer att behövas för rollen att samordna och möjliggöra återkommande aktörsgemensamma övningar. Läkemedelsverket ska senast den 17 november 2025 lämna en slutredovisning av det aktuella uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Regeringen har i juni 2025 beslutat ge en särskild utredare i uppdrag (dir. 2025:67) att utreda vilka insatser som behövs i syfte att åstadkomma en säkrare tillgång till läkemedel, både i vardagen och under fredstida krissituationer och höjd beredskap. I uppdraget ingår att kartlägga dosverksamheten och föreslå ändringar som syftar till att förtydliga ansvar, finansiering och funktion.

Regeringen beräknar att 3 000 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2026 och 3 000 000 kronor för 2027 från anslag 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Caroline Nilsson

Kopia till

E-hälsomyndigheten

Jordbruksverket

Socialstyrelsen

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Utredningen om säkrare tillgång till läkemedel (S 2025:07)